

A gyermek utáni ellátások a TB rendszerében¹

JÁRVÁNYÜGYI KÉSZÜLTSEGI IDŐSZAK VÉDELMI INTÉZKEDÉSEIRŐL	2
A GYERMEK UTÁNI ELLÁTÁSOK A TB RENDSZERÉBEN	9
I. Családtámogatási ellátások	10
II. Az egészségbiztosítás pénzbeli ellátásai.....	11
Magyar Államkincstár E-ügyfél	12
Elektronikusan is intézhető szolgáltatások (család, egészségügy, nyugdíj, juttatások).....	15

¹ Utolsó frissítés: 2020.08.31. napján hatályos jogszabályok és
2020.09.21. napján hatályos járványügyi szabályok szerint

JÁRVÁNYÜGYI KÉSZÜLTSEGI IDŐSZAK VÉDELMI INTÉZKEDÉSEIRŐL²

2020. szeptember 21-étől mindenki köteles – a hatodik életévét be nem töltött kiskorú kivételével – orvosi maszkot, munkavédelmi maszkot, illetve textil vagy más anyagból készült maszkot (a továbbiakban együtt: maszk) **olyan módon viselni, hogy az az orrot és a szájat folyamatosan elfedje, valóban maszkot kell viselni, nem elég például sállal vagy kendővel eltakarni a szájat** a tömegközlekedési eszközökön, illetve a várakozás során, az üzletekben (vendéglátó üzlet vendégeit kivéve), kulturális rendezvényeken (fellépők kivételével), moziban, múzeumokban, könyvtárakban, színházakban, közösségi színtereken, levéltárakban, ügyfélfogadó helyiségekben (közigazgatási szerv, posta esetében, illetve egyéb olyan ügyintézési helyiségben, ahol rendszeresen 5 főnél többen várakoznak).

Az egészségügyi intézményekben ugyancsak kötelezővé tették a maszkviselést (kivétel: betegek kórteremben), a szociális intézményekben pedig a dolgozóknak akkor kell maszkot hordaniuk, ha az ellátottakkal érintkeznek (közvetlenül, vagy tartósan 1,5 méteren belüli távolságban). Az intézményi ellátottaknak a közösségi programok során lehetőség szerint ugyancsak maszkot kell viselniük.

A felelősség az üzemeltetőké, az ő kötelezettségük a fentiek betartatása (szankciók előírásával, tömegközlekedésből,

² 431/2020. (IX. 18.) Korm. rendelet a járványügyi készüeltségi időszak védelmi intézkedéseiről

látogatásból kizárással), amelyet a kormányhivatalok és a kereskedelmi hatóság köteles ellenőriznek.

A kereskedelmi hatóság számos szankciót alkalmazhat:

1. a kötelezettség első alkalommal történő megszegése esetén **figyelmeztetést** alkalmaz,
2. a kötelezettség második alkalommal történő megszegése esetén **100.000 forinttól 1.000.000 forintig** terjedő bírságot szab ki,
3. a kötelezettség harmadik alkalommal történő megszegése esetén az üzletet, illetve a helyiséget legalább **3 napra, legfeljebb egy év időtartamra ideiglenesen bezárathatja**,
4. a kötelezettség negyedik alkalommal történő megszegésétől kezdve az üzletet, illetve a helyiséget legalább a **kötelezettségszegések alkalmainak számával megegyező számú napra, legfeljebb egy év időtartamra ideiglenesen bezárathatja**.

A szankciók azonos napon több egymást követő ellenőrzés alkalmával is kiszabható.

A szankció nem alkalmazható, ha az üzemeltető a szükséges intézkedéseket megtette a jogellenes helyzet felszámolása érdekében, így különösen ha

1. a jogsértő személyt felszólította távozásra,
2. a jogsértő személy kiszolgálását megtagadta, és
3. azt követően, hogy a jogsértő személy a távozásra történő felszólításnak nem tett eleget, a rendőrséget értesítette.

Speciális szabályok alkalmazandóak az oktatási intézményekben (belépés korlátozása, testhőmérséklet mérés), valamint a zenés, táncos rendezvények esetében, illetőleg a vendéglátó üzletek nyitva tartására.

2020. szeptember 21-étől a zárt helyen vagy a nem zárt helyen tartott, a zenés, táncos rendezvények működésének biztonságosabbá tételéről szóló 23/2011. (III. 8.) Korm. rendelet szerinti zenés, táncos rendezvény (a továbbiakban: rendezvény) – függetlenül annak nyilvános vagy nem nyilvános, valamint alkalmi vagy rendszeres jellegétől – abban az esetben tartható meg, ha a rendezvény helyszínén a jelenlévők létszáma – beleértve az ott foglalkoztatott személyeket – egy időben nem haladja meg **az 500 főt.**

A rendezvény helyszínén – az ott foglalkoztatottak kivételével – 23.00 óra után 06.00 óráig tilos tartózkodni.

Szintén szeptember 21-étől a vendéglátó üzletben 23.00 óra után 06.00 óráig az ott foglalkoztatottak kivételével tilos tartózkodni, kivétel: a vendéglátó üzletben 23.00 óra után 06.00 óráig az élelmiszer elvitelre történő megrendelése és átvétele, valamint a vételár megfizetése céljából és időtartamára megengedett a tartózkodás.

Szeptember 19-ével hatályát veszítette ugyanakkor a járványügyi készültségi időszak védelmi intézkedéseiről szóló 285/2020. (VI. 17.) Korm. rendelet.

Utazási korlátozások³

A járványügyi készültségi időszak **utazási korlátozásairól** szóló 408/2020. (VIII. 30.) Korm. rendelet 3. § a)–c) pontjában, valamint 7. § (3) bekezdés b) pontjában a „14” szövegrész helyébe a „10” szöveg lép, azaz a magyar állampolgárok Magyarországra történő belépésének

³ 432/2020. (IX. 18.) Korm. rendelet egyes kormányrendeleteknek a járványügyi készültségi időszak védelmi intézkedéseivel kapcsolatos módosításáról

szabályai keretében, ha a magyar állampolgár esetében az egészségügyi vizsgálat fertőzés gyanúját nem állapítja meg, és

- a magyar állampolgár magyarországi lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkezik, 10 napra hatósági házi karanténban,
- a nem külföldön élő magyar állampolgár magyarországi lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel nem rendelkezik, 10 napra az illetékes járványügyi hatóság által kijelölt karanténban,
- a külföldön élő magyar állampolgár magyarországi lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel nem rendelkezik, 10 napra az illetékes járványügyi hatóság által kijelölt karanténban vagy hatósági házi karanténban

kerül elhelyezésre.

Az engedélyes a Magyarországra való belépés során egészségügyi vizsgálaton eshet át, amelynek tűrésére köteles,

- akinél az egészségügyi vizsgálat során a fertőzés gyanúja nem merül fel, 10 napra az illetékes járványügyi hatóság által kijelölt karanténban vagy hatósági házi karanténban kerül elhelyezésre.

A térítési díj ellenében igénybe vehető egyes egészségügyi szolgáltatások térítési díjáról⁴

Az influenza megbetegedés elleni védőoltáshoz oltóanyag a 2020. és 2021. évben térítésmentesen igényelhető. (2020. október 1-jén lép hatályba).

⁴ 433/2020. (IX. 18.) Korm. rendelet a térítési díj ellenében igénybe vehető egyes egészségügyi szolgáltatások térítési díjáról szóló 284/1997. (XII. 23.) Korm. rendelet módosításáról

Az a személy, aki a SARS-CoV-2 RT-PCR mintavételt és laboratóriumi vizsgálatot térítés ellenében veheti igénybe, jogszabály eltérő rendelkezése hiányában legfeljebb az alább meghatározott díj fizetésére kötelezhető:

17. Járványügyi készültség idején a SARS-CoV-2 RT-PCR módszerrel történő kimutatására vonatkozó vizsgálat díja	17 000 Ft
18. Járványügyi készültség idején a SARS-CoV-2 RT-PCR mintavétel díja	2 500 Ft

Ez nem alkalmazható abban az esetben, amikor az Ebtv. szerinti biztosított a SARS-CoV-2 RT-PCR mintavételt és laboratóriumi vizsgálatot az Egészségbiztosítási Alap terhére veszi igénybe. (2020. szeptember 21-étől hatályos)

Amennyiben a tesztelést házi orvos, kórház vagy hatóság rendeli el protokoll alapján, akkor továbbra sem kell majd fizetni. A hatósági ár azokra vonatkozik, akik önszántukból kérnek PCR-tesztet.

Eljárásrend az új koronavírussal kapcsolatban⁵

A Nemzeti Népegészségügyi Központ új eljárásrendet adott ki arról, hogyan kell kezelni a koronavírusos betegeket, a gyanús eseteket és a kontaktokat. 2020. szeptember 21-től a

⁵ Nemzeti Népegészségügyi Központ Eljárásrend a 2020. évben azonosított új koronavírussal kapcsolatban (követendő járványügyi és infekciókontroll szabályok) 2020. szeptember 21.

házi orvos PCR-teszt nélkül is koronavírus-fertőzöttnek minősítheti azt, aki a fertőzés tüneteit mutatja: tehát köhög, láza, vagy nehézlégzése van, esetleg az ízérzés hiánya vagy zavara jelentkezik.

PCR-tesztet csak akkor kötelező kérni, ha a páciensnek koronavírusra utaló tünetei vannak, és emellett

- az előző 14 napban koronavírus-fertőzött területen járt,
- vagy az előző 14 napban szoros kapcsolatban volt megerősített vagy valószínűsített fertőzöttel,
- vagy járó- illetve fekvőbeteg-ellátásra szorult,
- vagy közvetlen betegellátásban részt vevő egészségügyi dolgozó,
- vagy az előző 14 napban olyan bentlakásos intézmény lakója vagy dolgozója volt, ahol a kockázati csoportba tartozó személyeket gondoznak.

Akit a házi orvosa csak a tünetei alapján minősít fertőzöttnek, de nem tesztelnek, azt csak az orvos utasíthatja otthoni elkülönítésre, de nem kerül hatósági házi karanténba.

A pácienseket három csoportba sorolják:

- gyanús eset az, aki köhög, láza van, nehéz a légzése vagy hirtelen elvesztette a szaglását, ízlelését, vagy az orvosa úgy ítéli meg, hogy fertőzésgyanús,
- valószínűsített eset az, aki a fenti kritériumokon kívül az előző két hétben szoros kapcsolatban volt fertőzöttel, vagy olyan bentlakásos intézmény lakója, dolgozója, ahol járvány zajlik, illetve az, akinél a fertőzésre jellemző radiológiai eltérés kimutatható,
- megerősített eset pedig az, akinél klinikai mintában kimutatták a SARS-CoV-2-t.

Új szabály, hogy a kontaktkutatás során a fertőzőtől szoros kontaktusba került személyeknél csak akkor kötelező a PCR-teszt, ha az egészségügyi ellátórendszerben vagy a tartós ápolási és gondozási intézményekben ellátottak vagy dolgoznak.

A kontaktok esetében a járványügyi megfigyelés új időtartama 10 nap, és nem helyettesíthető két negatív PCR-teszttel.

Hitelfizetési moratórium

Január elsejétől további 6 hónappal meghosszabbítják a hitelmoratóriumot:

- gyermeket nevelő családok esetében a gyermekek számától függetlenül,
- a nyugdíjasok,
- munkanélküliek,
- közfoglalkoztatottak számára,
 - ezekben az esetekben nem kell kérni a moratóriumot, hanem automatikus, akkor kell jelezni, ha nem akarnak élni vele, ha a moratórium lehetősége ellenére fizetni szeretnének,
- vállalkozások számára akkor, ha bevételük több, mint 25%-kal csökkent és kérik,
 - ebben az esetben kérni kell a moratóriumot, nem automatikus, jelezni kell, ha élni kívánnak vele.

A GYERMEK UTÁNI ELLÁTÁSOK A TB RENDSZERÉBEN

A gyermekeket vállaló és nevelő családok, illetve egyedülálló szülők és a gyermekek jóléte, anyagi biztonságuk elősegítése fontos társadalmpolitikai cél. A gyermekvállalással és gyermekneveléssel összefüggésben az állam által megállapított és folyósított ellátások rendszerét igyekszik bemutatni jelen kiadvány. A gyermekekkel kapcsolatban igénybe vehető könnyítések, kedvezmények és ellátások a mindennapi élet számos területén jelentkeznek, így jogi szabályozásuk sem csupán egy jogterületre vagy jogágra összpontosul, hiszen a társadalombiztosítási jog területétől a munkajog világán át (pl. gyermek utáni pótszabadság, fizetés nélküli szabadság, stb.) az adójogig (pl. adókedvezmény) számos törvény és rendelet szolgáltatja a szóban forgó ellátások szabályozási hátterét. A gyermekvállalással és gyermekneveléssel kapcsolatban igénybe vehető ellátások egy összehangolt rendszert alkotnak, melyben az egyes juttatások a szülők mindenkori élethelyzetétől is függően és időben eltérő mértékben segítik a családokat, mint Magyarország legfontosabb nemzeti erőforrását és a társadalom alapvető egységét.

A gyermekek utáni pénzbeli ellátások különféleképpen csoportosíthatók. Az ellátások egy része a TB rendszerében jelentkezik, ezen ellátásokat a biztosított szülők vehetik igénybe, akik járulékot fizettek. Az ellátások másik kategóriája a családtámogatási ellátások csoportja, amely nem kötődik korábbi járulékfizetéshez, hanem a gyermek után mindenkinek járó ellátások gyűjtőfogalma. Ez utóbbi körbe tartozó juttatások úgymond alanyi jogon, azaz előfeltétel nélkül vagy minimális követelmények mentén,

pusztán a gyermekek nevelésére tekintettel vehetők igénybe. A TB ellátások viszont nem minden gyereket nevelő szülőnek járnak, csak azoknak, akik a TB rendszerében meghatározott feltételeket teljesítették.

A gyermek utáni egyes ellátásokhoz kapcsolódóan két törvény szabályait kell, hogy figyelembe vegyük:

1. a gyermekvállaláshoz és neveléshez kapcsolódó családtámogatási ellátások a családok támogatásáról szóló törvény⁶ alapján összegezve, míg az egészségbiztosítás (TB) pénzbeli ellátásai a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló törvény⁷ alapján részletesen.

I. Családtámogatási ellátások

A „családtámogatási ellátások” egy gyűjtőfogalom, amely magában foglalja a családtámogatási ellátások különböző formáit:

Családtámogatási ellátások		
	Az ellátás neve	
I.	Anyasági támogatás	
II.	Családi pótlék	Nevelési ellátás
		Iskoláztatási támogatás
III.	Gyermekgondozási támogatás	Gyermekgondozást segítő ellátás (GYES)

⁶ A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (Cst.)

⁷ A kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény (Ebtv.)

		Gyermeknevelési támogatás (GYET)
--	--	----------------------------------

II. Az egészségbiztosítás pénzbeli ellátásai

A társadalombiztosítási rendszer két nagy alrendszere a nyugdíjbiztosítási és az egészségbiztosítási rendszer. Az egészségbiztosítási rendszerben találjuk az egészségbiztosítás pénzbeli ellátásait, mely a családtámogatási ellátásokhoz hasonlóan ugyancsak egy gyűjtőfogalom.

Az egészségbiztosítás pénzbeli ellátásai		
	Az ellátás neve	
IV.	Csecsemőgondozási díj (CSED)	
V.	Gyermekgondozási díj	GYED
		nagyszülői GYED
		GYED extra
		diplomás GYED
VI.	Gyermekek otthongondozási díja GYOD	
VII.	Örökbefogadói díj	
VIII.	Táppénz (baleseti táppénz)	
IX.	Gyermekápolási táppénz (GYÁP)	

Magyar Államkincstár E-ügyfél

A Magyar Államkincstár E-ügyfél oldalán egyszerűen intézheti hivatalos ügyeit. Megtalálhatóak azok a formanyomtatványok, amelyek a családtámogatásokkal és a fogyatékosági támogatással kapcsolatban hatályosan használatban vannak.

Amennyiben elektronikusan szeretne ügyet indítani, rendelkeznie kell ügyfélkapus regisztrációval (nem ideiglenes, hanem már aktivált ügyfélkapus regisztrációval) és az ügyfélkapun keresztül tud bejelentkezni portálra.

<https://eugyfel.allamkincstar.gov.hu/>

- **Online beadható űrlapok:**

A bejelentkezett felhasználók a rendszerbe online rögzíthetik a kérelmeiket, melyek validálás után tárolódnak a rendszerben. „A rögzített kérelmeim” menüpontban meg is tekinthetők a rögzített kérelmek. Elektronikusan is indítható ügyek kérelemnyomtatványai között azok a nyomtatványok találhatók, melyek kitöltésével ügyfélkapun keresztül elektronikusan tud kérelmet benyújtani.

- Kérelem anyasági támogatás megállapítására
- Kérelem családi pótlék megállapítására
- Kérelem családi pótlék megállapítására intézményi elhelyezés esetén
- Kérelem gyermekgondozást segítő ellátás megállapítására

- Kérelem gyermeknevelési támogatás megállapítására
- Kérelem fogyatékosági támogatás megállapítására
- Kérelem anyasági támogatás megállapítására külföldön született és külföldön élő magyar állampolgárságú/nem magyar állampolgárságú "Magyar igazolvánnyal" rendelkező gyermek esetén
- Kérelem életkezdési letéti számla megnyitása iránt külföldön élő magyar állampolgárságú/nem magyar állampolgárságú 'Magyar igazolvánnyal' rendelkező gyermek esetén

- **Offline beadható űrlapok:**

A kérelmek validálás után pdf-be generálódnak, így lementhetőek és nyomtathatóak.

- Kérelem anyasági támogatás megállapítására
- Kérelem családi pótlék megállapítására
- Kérelem családi pótlék megállapítására intézményi elhelyezés esetén
- Kérelem gyermekgondozást segítő ellátás megállapítására
- Kérelem nagyszülői gyermekgondozási segély megállapítására
- Kérelem gyermeknevelési támogatás megállapítására
- Kérelem fogyatékosági támogatás megállapítására
- Kérelem anyasági támogatás megállapítására külföldön született és külföldön élő magyar állampolgárságú/nem magyar állampolgárságú "Magyar igazolvánnyal" rendelkező gyermek esetén

- Kérelem életkezdési letéti számla megnyitása iránt külföldön élő magyar állampolgárságú/nem magyar állampolgárságú 'Magyar igazolvánnyal' rendelkező gyermek esetén

- **Letölthető űrlapok:**

A különböző ellátások kérelmezéséhez szükséges dokumentumok tölthetőek le Microsoft Word formátumban.

- Kérelem anyasági támogatás megállapítására
- Kérelem családi pótlék megállapítására
- Kérelem családi pótlék megállapítására intézményi elhelyezés esetén
- Igazolás tartósan beteg, súlyosan fogyatékos gyermekről
- Igazolás tanulói jogviszony fennállásáról
- Igazolás SNI gyermek tanulói jogviszonyának megszűnéséről
- Kérelem gyermekgondozást segítő ellátás megállapítására
- Nyilatkozat nagyszülői gyermekgondozási segély megállapításához
- Kérelem gyermeknevelési támogatás megállapítására
- Kérelem fogyatékosági támogatás megállapítására
- Melléklet a közösségi koordinációs rendeletek hatálya alá tartozó személyek jogosultságának megállapításához
- E-411: Információ kérés a családi juttatásokra való jogosultságról a családtagok lakhelye szerinti

- E-401: A család összetételére vonatkozó igazolás a családi juttatások odaítélésének alkalmazásához

Elektronikusan is intézhető szolgáltatások (család, egészségügy, nyugdíj, juttatások)

Az Ügyfélkapu segítségével a személyazonosság igazolása mellett intézhetjük ügyeinket elektronikus ügyintézés nyújtó intézményekkel.

A www.magyarorszag.hu oldalon számos szolgáltatás található, bizonyos szolgáltatások kizárólag Ügyfélkapu-regisztrációval vehetők igénybe, mások anélkül is használhatóak. További részletek a www.magyarorszag.hu oldalon, a Szolgáltatások listájában olvashatóak

Az alábbiakban a fontosabb, a JOGpontok projektek jogterületeit tekintve releváns és online is indítható ügykörök kerülnek felsorolásra, melyeknél az „Ügyintézés indítása” linkre kattintva kezdhető meg az ügyek intézése:

Család

Születés

- Csecsemőgondozási díj

Anyakönyvi kivonat

- Anyakönyvi kivonat kiállítása iránti kérelem

Egészségügy

Egészségbiztosítás egészségügyi szolgáltatásai

- Betegéletút lekérdezése iránti kérelem

- EESZT Elektronikus Egészségügyi Szolgáltatási Tér

- TAJ nyilvántartással összefüggő szolgáltatások

Egészségbiztosítás pénzügyi ellátásai

- NEAK elektronikus nyomtatványok

- Táppénz keresőképtelenség esetén
- Társadalombiztosítási járulék

Nyugdíj, juttatás, segély

Családok támogatása

- Anyasági támogatás iránti kérelem
- Családi pótlék igénylés – iskoláztatási támogatás
- Családi pótlék – nevelési ellátás
- Gyermekgondozási díj (GYED)
- Gyermekgondozást segítő ellátás (GYES)
- Gyermeknevelési támogatás
- Nagycsaládosok személygépkocsi-szerzési támogatása

Szociális ellátás

- Aktív korúak ellátásának igénylése
- Idős korúak járadékának igénylése
- Tanulmányi támogatások
- Települési támogatás keretében nyújtott lakásfenntartási támogatás

Társadalombiztosítási nyugellátás

- ENYENYI adatszolgáltatás
- Nyugdíjbiztosítási adategyeztetés
- Társadalombiztosítási egyéni számla
- Társadalombiztosítási nyugellátás igénylése elektronikus úton